

1. Feiten

De problematiek van de rekenrente houdt politiek, werkgevers en vakbonden al jaren bezig. Het is rekenkundig gecompliceerd en vraagt om inzicht en deskundigheid. Als er snelle oplossingen waren, waren deze al lang gevonden. Elk nieuw alternatief moet dan ook van erg goede huize komen, wil het werkelijk een oplossing bieden die tot nu toe door alle deskundigen over het hoofd is gezien.

1. Er is maar één tamelijk eenvoudig alternatief en dat is het voorstel van 50PLUS, gebaseerd op een hogere rekenrente. Het voorstel heeft geen steun gekregen, maar is niet ondeugdelijk genoemd. Voor alle duidelijkheid nog even de inhoud: a. geen kortingen; b. wel indexatie en c. inhaalindexatie.
2. Dat het tot nu toe niet is gesteund is niet omdat onze benadering niet zou deugen, maar omdat het kabinet iedereen bij de totstandkoming van zijn akkoord heeft betrokken. Dat leidde tot *commitment*, maar tegen de prijs van extreme complexiteit. Het werd uiteindelijk door regering en sociale partners gesloten in juni 2019. De brede steun (politiek buiten de coalitie ook van PvdA en GL) is dus eerder een indicatie van veel te verwachte uitvoeringsproblemen dan van eenvoud en helderheid.
3. De FNV Ledenraad heeft zich formeel pas in juli 2020 achter het akkoord geschaard.
4. Inmiddels is er een voorontwerp van wet verschenen, bestaande uit 200 pagina's tekst. Daarop zijn enorm veel reacties ontvangen met veel technische, vooral rekenkundige, kritiek.
5. De bedoeling is om het definitieve wetsvoorstel deze zomer in te dienen bij de Staten-Generaal.

2. Overwegingen

In principe wordt inhoudelijk niet meer onderhandeld. Inderdaad is het 50PLUS alternatief niet aangenomen, maar het is nog steeds integraal het enige alternatief. 50PLUS heeft daarom gekozen voor geduld, in de verwachting dat de parlementaire behandeling en vervolgens de uitvoerbaarheid van het regeringsvoorstel tot impasses gaat leiden, met gevolg opnieuw onrust en vertragingen, uiteindelijk wellicht leidend tot afstel.

1. Suggesteren dat er nu onderhandelingsruimte is, is misleiding. Ten eerste is er nu niet alleen een Hoofdlijnenakkoord, maar bovendien dus al een voorontwerp van wet. De boeken zijn dicht.
2. Suggesteren dat er een alternatief is, beschadigt de alom erkende deskundigheid en integriteit van 50PLUS senator Martin van Rooijen en reduceert diens invloed.
3. Ruimte zou alleen nog politiek een optie kunnen zijn geweest als de verkiezingsuitslag 50PLUS een wippositie had gegeven plus voldoende volume (5-10 zetels).
4. Wat nu dreigt voor 50PLUS is ofwel tegenstemmen zonder invloed ofwel tekenen bij het kruisje. Daarmee zou het bestaande eigen alternatief buiten beeld komen en verliest 50PLUS welke grip dan ook op dit voor zijn achterban zo belangrijk onderwerp.

2. Wat nu toe doen

1. Er komen nog zo veel beren op de weg dat een onderscheidende positie voor 50PLUS te verkiezen valt boven aansluiting bij het peloton.
2. Een van de grootste beren is de voortdurende dreiging van kortingen op basis van het vigerende rekenmodel. De meeste gepensioneerden zitten bij een pensioenfonds met een hele dunne dekkinggraad bij de huidige rekenrente. Telkens weer verschijnt dan het 50PLUS voorstel boven de horizon als wenkend alternatief.
3. De dreiging van kortingen tijdens het wetgevingsproces zijn zo groot dat de sociale partners op voorhand al aandringen op versoepeling van bestaande regels om die dreiging het hoofd te kunnen bieden.
4. De sociale partners vrezen sowieso voor onvoldoende draagvlak voor het nieuwe stelsel als er tijdens de invoering nog kortingen noodzakelijk zouden blijken. Ook dan zal het 50PLUS alternatief blijven wenken.
5. Pensioen is het kroonjuweel van 50PLUS. Wij moeten ons hier onderscheiden en niet als nummer zoveel in de optocht staan. Daarom heeft 50PLUS een nieuw voorstel ingediend om kortingen te voorkomen, toen de dekkinggraad van veel pensioenfondsen vorig jaar ruim onder de 100% kwam.
6. Omdat de nieuwe Tweede Kamerfractie van 50PLUS dit voorstel niet wenst te verdedigen, heeft de SP inmiddels de verdediging op zich genomen.
7. Het initiatiefvoorstel is de koninklijke weg: via een tijdelijke verhoging van de rekenrente tot 2% gedurende de transitie, die nu 0,5% is. Dekkinggraad zal flink stijgen zodat kortingen niet plaatsvinden en zelfs indexatie mogelijk wordt(een wens die de bonden ook duidelijk hebben.
8. Het is volstrekt redelijk en logisch dat de fractie van 50PLUS in de Eerste Kamer dit voorstel niet alleen blijft steunen, maar er actief de boer voor op zal gaan.